Ilmari Mäenpää säveltää Helvi Hämäläisen runoja

Vihreän virran kantaesitys Salmelassa

Reino Nousiainen
LS Mäntyharju

Taidekeskus Salmelasta on hyvää vauhtia kehittymässä kulttuurin monitoimikeskus, jossa kuvien tekemisen rinnalla syntyy myös musiikkia. Salmelan musiikillisen saran avaajana on säveltäjä **Ilmari Mäenpää** (31), joka parhaillaan viimeistelee kirjailija **Helvi Hämäläisen** runoihin pohjautuvaa laulusarjaa Vihreä virta.

Vihreä virta -laulusarja sisältää kymmenen Helvi Hämäläisen vaikuttavimpiin kuuluvaa runoa. Teos on samalla taidekeskus Salmelan tilaustyö vuoden 2003 ohjelmistoon. Laulusarjan tulkitsee heinäkuussa pidettävässä kantaesityksessä tenori **Tuomas Katajala** säestäjänä pianisti **Ilmari Räikkönen.**

Runsaan vuoden kuluttua pidettävää kulttuuritapahtumaa täydentää näyttelijä **Seela Sella** lausumalla parhaita helmiä **P. Mustapään** tuotannosta. Tapahtumassa kuullaan myös **Einojuhani Rautavaaran** sävellyksiä baritoni **Jorma Hynnisen** tulkitsemana. Vihreä virta -laulusarja on kuitenkin tapahtuman pääteemana.

Oulussa syntynyt ja Kiimingissä kasvanut Ilmari Mäenpää ajautui omien sanojensa mukaan musiikin pariin vasta parikymppisenä aloittaessaan musiikin opinnot Oulun konservatoriossa. Nuoren muusikon tie johti 1997 Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitokselle opiskelemaan sävellystä **Harri Vuoren** johdolla.

– Kun tutustui lupaavaan tenorilaulajaan, Tuomas Katajalaan, ylivytti hän tekemään oman laulu-

Reino Nousiainen

Ilmari Mäenpää uskoo, että työhuoneen ikkunasta avautuvasta maisemasta välittyy tietty kuulaus myös Vihreän virran lauluihin.

mäläisen runokirjan, veivät vahvat tulkinnat mukaansa. Vihreä virta laulusarja alkoi hiljalleen hahmottua.

Säveltäjä saa vinkkejä kuvantekijältä

Asetuin runojen kanssa äitini kotitalon vintille keväällä 2001. Yli 100 vuotta vanhojen hirsiseinien keskellä alkoi syntyä melodioita. Halusin runojen elävän pelkkänä lauluna. Ylikiimingissä syntyi melodia yhdeksään runoon.

kanani on helsinkiläinen kerrostalo, oli selvää, ettei siinä ympäristössä sävellystyötä kunnolla pysty tekemään. Kuvaan astui lähes kymmenen vuotta tuntemani Taidekeskus Salmela, josta hain työskentelytilaa. Sain kuluvan vuoden alussa toiminnanjohtaja **Tuomas Hoikkalalta** kutsun Salmelaan.

Ilmari Mäenpää kehuu Salmelaa erinomaiseksi paikaksi sävellystyön tekemiseen. Kokonaisuutta parantaa omalta osaltaan sekin, että talossa on samanaikaisesti kuvataiteilijoita. Yhteiset kahvihetket ja toisten tekemisen

omaan osaamiseen.

– Säveltäjä elää työssään mielettömän yksinäisyyden keskellä. Jatkuva ja loputon vastuu on omilla hartioilla. Itseään on koko ajan piiskattava työhön, sillä kukaan muu ei edessä olevaa tehtävää tule tekemään.

Sävelistä kumpuaa Kirkonlahden maiseman kuulaus

Olen tänä keväänä saanut elää hiljaisuudessa, mutta samalla reaaliajassa lähellä luontoa. Katselkanani Kirkonlahden yli jäistä ja

maa tarttunut myös Helvi Hämäläisen runojen sävelmiin.

Ilmari Mäenpää kertoi hylänneensä yhden Ylikiimingissä tekemänsä sävelmän, koska ei hyväksynyt henkistä laiskuuttaan. Salmelan toisen kerroksen kammiossa on syntynyt kaksi kokonaan uutta sävellystä ja kahdeksan muutakin on hioutunut entistä paremmaksi Salmelan kulttuuriympäristössä.

Mutta musiikki ja sävellystyö eivät ole ainoat Ilmari Mäenpään vahvuudet. Myös tietokoneala on varsin vahvasti miehen hyppysissä

nehommissa parissa kuukaudessa saman, jonka nyt vuodessa. Musiikki on kuitenkin niin tärkeä

Verkkoon tiedosto säveltäjän kompastuskivistä

LS Mäntyharju

Salmelassa Helvi Hämäläisen runoja säveltävä **Ilmari Mäenpää** on mies, joka haluaa madaltaa suomalaisten säveltäjien ja opiskelijoiden kynnystä vaativassa sävellystyössä. Ongelmaksi hän on kokenut kunnollisen tietolähteen puuttumisen soitinnuksesta ja soitinopista.

Mäenpää ja Oulun yliopistosta musiikkikasvattajaksi valmistuva **Lasse Nissilä** ovat tekemässä soitinopin ja orkestraation julkaisua internetiin kaikkien vapaasti luettavaksi.

Työn alla oleva julkaisu kokoaa yhteen tietotaitoa kymmeniltä säveltäjiltä. Verkkojulkaisusta pyritään luomaan jatkuvasti päivittyvä kohtauspaikka, jossa kenellä tahansa on mahdollisuus tuoda esille omia ehdotuksiaan.

Verkkojulkaisussa havainnollistetaan teoreettista tietoa haastatteluilla, joissa säveltäjät **Tuomas Kantelinen, Einojuhani Rautavaara, Esa-Pekka Salonen, Kaija Saariaho** ja **Harri Vuori** jakavat kokemuksiaan säveltäjän eteen tulevista kompastuskivistä ja omista ratkaisuistaan.

Verkkojulkaisu toteutetaan avoimella Linux-periaatteella, johon kuuluu tietojen ilmainen saatavuus sekä tulevien käyttäjien mahdollisuus sisällön kommentoimiseen ja parannusehdotusten tekemiseen.